



ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΣΗΜΕΙΑ ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ κ. ΠΡΟΚΟΠΟΥ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ Σ' ΕΠΙΤΙΜΟ ΔΗΜΟΤΗ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΠΑ

Τοπική Κοινότητα Εμμανουήλ Παππά, 3.12.2017

Κύριε Δήμαρχε,

Αποτελεί για μένα ύψιστη τιμή η ανακήρυξή μου ως Επίτιμου Δημότη του Δήμου σας, και μάλιστα κατά την λαμπρή Επέτειο του μνημοσύνου του Εμμανουήλ Παππά, 196 χρόνια μετά τον θάνατό του, την 5^η Δεκεμβρίου 1821. Αυτή η τιμή, η οποία δεν αφορά το πρόσωπό μου αλλά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μετατρέπεται σε ύψιστο χρέος, που συνίσταται στο ότι το παράδειγμα του Εμμανουήλ Παππά, μιας από τις αγνότερες και ηρωικότερες μορφές της Εθνεγερσίας του 1821, πρέπει να συνιστά δείκτη πορείας κατά την άσκηση των καθηκόντων μου.

I. Όπως ήδη τόνισα, πέρασαν 196 χρόνια από τον θάνατο του Εμμανουήλ Παππά, την 5^η Δεκεμβρίου 1821. Όμως το εμβληματικό παράδειγμα ανιδιοτέλειας και θυσίας του μεγάλου αυτού Συμπατριώτη σας -από τον οποίο έλαβαν το όνομά τους τόσο η σημερινή Κοινότητά σας, όσο και ο Δήμος στον οποίον αυτή ανήκει- οφείλει ν' αποτελεί, κυριολεκτικώς, για όλους μας, «κτήμα ες αεί μάλλον ή αγώνισμα ες το παραχρήμα ακούειν».

II. Επιτρέψατέ μου ν' αναφερθώ, κατ' ανάγκην δι' ολίγων, στον δυστυχώς σύντομο αλλά πλήρη θυσιών υπέρ του Έθνους και προσφοράς υπέρ της Πατρίδος βίο του Εμμανουήλ Παππά.

A. Ο Εμμανουήλ Παππάς γεννήθηκε σε τούτο το μέρος, την Δοβίστα Σερρών, όπως τότε ονομαζόταν, το 1772. Ο πατέρας του, Δημήτριος, πρoύχοντας της περιοχής, νεότατος χειροτονήθηκε ιερέας και τιμήθηκε με το εκκλησιαστικό αξίωμα του Οικονόμου. Από εκεί προέρχεται και το επώνυμό τους. Μετά την ολοκλήρωση της στοιχειώδους εκπαίδευσής του στο χωριό, ο Εμμανουήλ Παππάς μετέβη στις Σέρρες για να συμπληρώσει τις σπουδές του στην εκεί περιώνυμη Σχολή. Όταν αποφοίτησε

από την Σχολή Σερρών, επανήλθε στη Δοβίστα. Το 1805, το επαγγελματικό του δαιμόνιο τον επανέφερε στις Σέρρες, ακριβώς την εποχή που το εμπόριο βρισκόταν στην μεγαλύτερη ακμή του. Σύντομα αναδείχθηκε σε μεγάλο τραπεζίτη και μεγαλέμπορο, σεβαστό ακόμη και στους Τούρκους Μπέηδες, με υποκαταστήματα στην Θεσσαλονίκη, στην Κωνσταντινούπολη και στην Βιέννη.

Β. Μυήθηκε πολύ νωρίς στην Φιλική Εταιρεία και έγινε αρχιταμίας της, την 21η Δεκεμβρίου 1819. Λίγο αργότερα όμως, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τις Σέρρες, λόγω σφοδρής φιλονικίας που είχε με τον διοικητή των Σερρών Γιουσούφ Μπέη. Έτσι, πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου είχε την ευκαιρία να συνεργασθεί στενότερα με τους εκεί Φιλικούς.

1. Στο μεταξύ, η φήμη του για την πατριωτική του δράση είχε φθάσει σε κάθε άκρη της Ελλάδας. Είχε οργανώσει μάλιστα και σχέδιο για δολοφονική απόπειρα κατά του Σουλτάνου, το οποίο όμως απέτυχε λόγω προδοσίας.

2. Την 8η Οκτωβρίου 1820, από το Ισμαήλ της Ρουμανίας, ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, ως φίλος και αδελφός, καλεί με προσωπική επιστολή τον Εμμανουήλ Παππά να συγκαταλεχθεί στην χορεία των «Σωτήρων της Ελλάδος».

Γ. Όταν, λοιπόν, κηρύχθηκε η Επανάσταση του 1821, ο Εμμανουήλ Παππάς εγκατέλειψε την Κωνσταντινούπολη, την 23η Μαρτίου 1821, και μετέβη στην Μονή Εσφιγμένου του Αγίου Όρους. Εκεί, αφού έφθασε με πλοίο του φιλικού Χατζηβισβίδη που ήταν γεμάτο όπλα και πολεμοφόδια, αγορασμένα ύστερα από εντολή του Αλέξανδρου Υψηλάντη, έγινε δεκτός με ενθουσιασμό από ηγουμένους και μοναχούς.

1. Τον Μάιο του 1821, μετά την εξέγερση του Πολύγυρου, ανακηρύχθηκε *"Αρχηγός και Υπερασπιστής της Μακεδονίας"*. Αφού εγκατέστησε το αρχηγείο του στο Άγιο Όρος, με τους 2.500 άνδρες του, ανέλαβε δράση με παράλληλες εξεγέρσεις στην Κασσάνδρα, την Ορμύλια, την Σιθωνία και τα Μαντεμοχώρια. Τον Ιούνιο του 1821, σε συνεργασία με τον Καπετάν Χάψα, οπλαρχηγό της Δυτικής Χαλκιδικής, είχαν σημαντικές επιτυχίες κατά των Τούρκων στα Στάγειρα και στον Σταυρό.

2. Την ίδια περίοδο, στις Σέρρες εκδηλώθηκε επαναστατικό κίνημα υπό την καθοδήγηση του Μητροπολίτη Χρύσανθου, το οποίο όμως πολύ γρήγορα κατεστάλη. Οι Τούρκοι δεν διέπραξαν αντίποινα, γι' αυτό και την ημερομηνία αυτή (8η Μαΐου του 1821, ημέρα γιορτής του Ευαγγελιστή Ιωάννη του Θεολόγου, ο οποίος και θεωρήθηκε Σωτήρας της Πόλης), αλλά 14 χρόνια αργότερα, δηλαδή το 1835, οι κάτοικοί της έκτισαν προς τιμήν του ομώνυμο Ναό στην συνοικία Άνω Καμενίκια. Ενώ όμως η Πόλη απέφυγε την καταστροφή, η σύζυγος και τα παιδιά του Εμμανουήλ Παππά φυλακίσθηκαν, η περιουσία του δημεύθηκε και το σπίτι του κάηκε.
3. Όταν οι Τούρκοι άρχισαν γενική επίθεση κατά των Ελλήνων, ο Παππάς έκανε έκκληση βοήθειας προς τον Υψηλάντη αλλά, δυστυχώς, δεν εισακούστηκε. Οι επιτυχίες του στην Κασσάνδρα και η διάθεση όλης της προσωπικής του περιουσίας για τον αγώνα δεν έσωσαν το επαναστατικό κίνημα κατά των Οθωμανών κατακτητών.
4. Το αποτέλεσμα ήταν ότι όταν, στα τέλη Οκτωβρίου 1821, μετά την αντεπίθεση των Τούρκων με αρχηγό τον Αβδούλ Αμπούδ, έσπασε το επαναστατικό μέτωπο στη Κασσάνδρα και την περιοχή του Σταυρού, ο Παππάς αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το Άγιον Όρος, έχοντας ν' αντιμετωπίσει τον τουρκικό στρατό.
5. Με πλοιάριο αναχώρησε για την Ύδρα, αλλά εξαντλημένος από τις κακουχίες του πολέμου και από τις συγκινήσεις της τραγικής του περιπέτειας, πέθανε ξαφνικά μέσα στο πλοιάριο, ακριβώς την στιγμή που αυτό διέπλεε την περιοχή του Καφηρέα. Η σορός του Ήρωα μεταφέρθηκε στην Ύδρα, όπου κηδεύθηκε με τιμές Στρατηγού. Το 1843 αναρτήθηκε στο Ελληνικό Βουλευτήριο το όνομά του, ως ενός από τους Πρωτεργάτες της Εθνεγερσίας του 1821.

II. Ο αείμνηστος ιστορικός, Απόστολος Βακαλόπουλος, απέδωσε με ακρίβεια το μέγεθος της τεράστιας προσφοράς του Εμμανουήλ Παππά και της οικογενείας του στον Αγώνα της Ελλάδας και ειδικά της Μακεδονίας για Ελευθερία, όταν έγραψε στο βιβλίο του, «*Εμμανουήλ Παππας, Αρχηγός και Υπερασπιστής της Μακεδονίας, Η Ιστορία και το Αρχείο της Οικογενείας του*». Το παράδειγμα του μεγάλου Συντοπίτη σας ενέπνευσε ολόκληρες γενιές Μακεδόνων στους μετέπειτα αγώνες τους για Ελευθερία, που οδήγησαν τελικώς στην απελευθέρωση της Μακεδονίας και στην ένταξή της στον Εθνικό μας Κορμό, με την αντίστοιχη αδιαμφισβήτητη πλέον θωράκιση της Ελληνικότητάς της.

III. Η υποδειγματική στάση ζωής και θυσίας του Εμμανουήλ Παππά χάριν της υπεράσπισης του υψηλότερου ιδανικού του Ανθρώπου, που είναι η Ελευθερία του, η οποία για εμάς τους Έλληνες αποτελεί, όπως διαχρονικώς αποδείξαμε, βιωματική αρχή και αξία, πρέπει να αποτελεί φάρο πορείας για όλους μας.

A. Ποτέ δεν πρέπει να λησμονήσουμε ότι το υπόδειγμα του Εμμανουήλ Παππά ήταν εκείνο, το οποίο έκανε την Ελλάδα μεγάλη και σεβαστή. Και τούτο διότι αυτό το υπόδειγμα αφενός οδήγησε στην απελευθέρωση και του τελευταίου τμήματος της Ελληνικής Επικράτειας από τον τουρκικό ζυγό. Και, αφετέρου, κατοχύρωσε στο διηνεκές την ούτως ή άλλως αδιαμφισβήτητη ιστορικώς, Ελληνικότητα της Μακεδονίας μας.

B. Τιμώντας σήμερα την Ιερή Μνήμη του Ήρωα της Εθνεγερσίας του 1821 Εμμανουήλ Παππά, στέλνουμε προς όλες τις γειτονικές μας χώρες το μήνυμα ότι εμείς, οι Έλληνες, κάνουμε το παν ώστε το παρελθόν να μην μας διχάζει αλλά να μας διδάσκει και να μας ενώνει. Επιδιώκουμε λοιπόν μαζί τους σχέσεις ειλικρινούς φιλίας και καλής γειτονίας και στηρίζουμε την ευρωπαϊκή τους προοπτική. Τούτο όμως προϋποθέτει την εκ μέρους τους τήρηση των στοιχειωδών προς τούτο προϋποθέσεων. Ειδικότερα:

1. Θέλουμε μια Τουρκία δημοκρατική, θέλουμε μια Τουρκία ευημερούσα, η οποία να έχει ευρωπαϊκή προοπτική. Αλλά για να γίνει αυτό πράξη, προϋποθέτει, από την πλευρά της Τουρκίας, πλήρη, ειλικρινή και έμπρακτη απόδειξη του σεβασμού του Διεθνούς και του Ευρωπαϊκού Δικαίου στο σύνολό τους. Αν, λοιπόν, δεν υπάρχει ιδίως ο σεβασμός στο Διεθνές Δίκαιο και στις Διεθνείς Συνθήκες, πρωτίστως δε στην Συνθήκη της Λωζάνης και στο Δίκαιο της Θάλασσας -κατά την Σύμβαση του Montego Bay του 1982, που ισχύει ακόμη και έναντι εκείνων οι οποίοι δεν την έχουν επικυρώσει ως σύνολο γενικώς παραδεδεγμένων κανόνων του Διεθνούς Δικαίου- τότε δεν είναι δυνατό να χτισθεί πραγματική φιλία. Εμείς το εννοούμε αυτό και καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να ζήσουμε ως φίλοι και καλοί γείτονες.

2. Όπως ήδη διευκρίνισα, στηρίζουμε και την ευρωπαϊκή προοπτική της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Όμως, η ευόδωση αυτής της προοπτικής δεν συμβιβάζεται με ονόματα που όχι μόνο παραχαράσσουν ασυστόλως την Ιστορία αλλά και αποπνέουν τάσεις

αλυτρωτισμού. Διότι το ευρωπαϊκό δίκαιο και το ευρωπαϊκό κεκτημένο αντιτίθενται ρητώς στην αμφισβήτηση του status quo των συνόρων. Όσο λοιπόν η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας εμμένει στην διεκδίκηση ενός τέτοιου ονόματος, η ίδια υπονομεύει την ευρωπαϊκή της προοπτική.

Κύριε Δήμαρχε,

Αναχωρώντας από τον ιστορικό Δήμο Εμμανουήλ Παππά, με τον άκρως τιμητικό τίτλο του Επίτιμου Δημότη της, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι όσα εξέθεσα θ' αποτελέσουν καθοριστικής σημασίας δείκτη πορείας κατά την άσκηση των καθηκόντων μου. Επιπλέον, παίρνω μαζί μου, στις νοερές αποσκευές μου, τις καλύτερες αναμνήσεις της έξοχης φιλοξενίας που μου επιφυλάξατε, για την οποία και πάλι βαθύτατα σας ευχαριστώ.